

En villmarksdrøm

En felles drøm om villmarken i Canada ble til virkelighet. Vekk fra full timebok og travle dager. Eventyret bestod av kanoer, telt og urørt natur i Nordvestterritoriet.

 JØRN A. AAS, HARALD SOLLUND, JAN AKRE

Nordvestterritoret finner vi i Canada nord for 60° nordlig bredde (1). I sør grenser området til provinsene British Columbia, Albert og Saskatchewan. I vest grenser det til Yukon Territory og Nunavut i nordøst og øst. Navnet Nordvestterritoret (NVT) er beskrivende. På inuktitut heter det «Nunatsiaq» - «vakkert land» (1). I størrelsesorden har NVT et areal på 1 356 108 kvadratkilometer, 3,5 ganger så stort som Norge (1,2). I hovedsak består arealet til NVT av arktisk sletteland (1).

Canadas lengste og Nord-Amerikas nest lengste elv, Mackenzie River, drenerer mesteparten av landet og renner ut i Polhavet i nord. Den største innsjøen i Canada, Store Bjørnesjø, og den dypeste innsjøen, Store Slavesjø, er tilknyttet elvesystemet til Mackenzie River (1). Store Slavesjø har en størrelse på 27 200 kvadratkilometer, nesten 74 ganger så stor som Mjøsa (3). Det subarktiske barskogområdet har kaldt og kontinentalt klima med kun 70 frostfrie dager i året. I 2017 hadde NVT en befolkning på 44 263. Eneste by er Yellowknife med en befolkning på

19 569 (2016). Hay River og Inuvik er de største tettstedene (1). Nær hele befolkningen er bosatt i den sørvestlige delen langs Mackenzie River. Tundraområdene har en svært liten befolkning (1). Urbefolkningen omfatter 53,5 prosent av befolkningen: «First Nations» (tidligere kalt «indianere») utgjør 36,5 prosent, inuittene 11,1 prosent og metiser 6,9 prosent. Det tales 11 offisielle språk i NVT (1).

Vi ankommer gruvebyen Yellowknife med fly fra Vancouver. Yellowknife har vært hovedstad i NVT fra 1967 (3). Byen har gjennom lange tider vært et handelssentrum i munningen av Yellowknife River. Yellowknife fikk bystatus etter funn av gull i 1934. Utviklingen av byen har pulsert i takt med gullforekomster og gullrush. Den siste gullgruven stengte i 2004 (4). Reserver av diamanter ble oppdaget og er blitt utvunnet siden midten av 1990-tallet. Skiltet «Capital of diamond industry of North America» møter oss på vei fra flyplassen og inn til byen. Vi har tre dager til rådighet for forberedelser til vår tur videre. Harald og Jan er på sin fjerde tur til dette området, og Jørn debutterer. Erfaringer fra tidligere turer er til stor nytte. Det er mange tanker og utstyr

Bymonument Yellowknife. Foto: Jørn Aas.

Nordvestterritoret: Høres stort ut, og er stort. Nordvestterritoret er en amerikansk betegnelse på det ca. 640 000 kvadratkilometer store området mellom Ohio-elven, Mississippi-elven og Lake Ontario.

som skal på plass før man går i gang med tre uker langt fra andre mennesker. Vi vil være på besøk hos mange ville dyr gjennom turen. Etter myndighetenes veiledning presiseres det av vi er inntrengere i dyrenes habitat. Vi forholder oss til dette og ønsker å skape minst mulig støy og forstyrrelse. Før utreise avlegger vi jaktprøve og løser inn fiskekort.

På Helge Ingstads tid var store deler av dette området ubeskrevet og deler av kartet hvitt (5). Sikkerhet og forsiktighet følger oss gjennom turen. Uten kart på

tundraen hadde vi nødvendig utfordret sikkerheten. For å ivareta sikkerheten hadde vi med satelittelefon og hver av oss hadde i tillegg Garmin Inreach for kommunikasjon innad i gruppen og ut av området. Med vektbegrensninger for utreise med sjøfly, pakker vi utstyr og proviant. Fra Yellowknife krysser flyet over Store Slavesjø i nordøst. Flyturen tilsvare Oslo-Trondheim i distanse. Vi ankommer start-koordinatet for turen i strålende sommervær. Piloten ønsker oss god tur og flyduren forsvinner i det fjerne.

Spenningen stiger. Klart for ombordstigning i et De Havilland U6-A Beaver, et legendarisk fly fra 1959, og en begivenhet i seg selv. Foto: Harald Sollund.

Strandhugg første dag. Disse strendene får sjelden besøk av mennesker. Foto: Harald Sollund.

Ute etter dagens fangst. Tar som regel ikke lang tid. Foto: Jørn Aas.

En natt av de sjeldne er i anmarsj. Aurora Borealis kommer ofte på besøk når alt blir svart. Foto: Harald Sollund.

Middagene varierte mellom harr, sik, ørret og gjedde.
Foto: Harald Sollund.

Våre firbente moskusvenner dukket opp til stadighet. De oppførte seg alltid pent. Foto: Jørn Aas.

Morgenstund. Foto: Harald Sollund.

Slike syn kan gi tanker om mangt og meget. Høst i anmarsj. Foto: Harald Sollund.

Noen lusker rundt med store klør. Dette er en prærieulv. Ingen småtass. Foto: Jørn Aas.

Bjørnebærsj ved leir. Heldigvis gammel og uttørket. Vitner om at bær står øverst på menyen. Foto: Harald Sollund.

Kveldsstemning med etablering av camp. Foto: Harald Sollund.

Slik så solen ut en vakker dag. I ly av røykdisen fra skogbrann langt unna. Det var mange skogbranner i 2023. Foto: Harald Sollund.

Rester av en cirka 100 år gammel fangsthytte. Foto: Jørn Aas.

Foto: Harald Sollund.

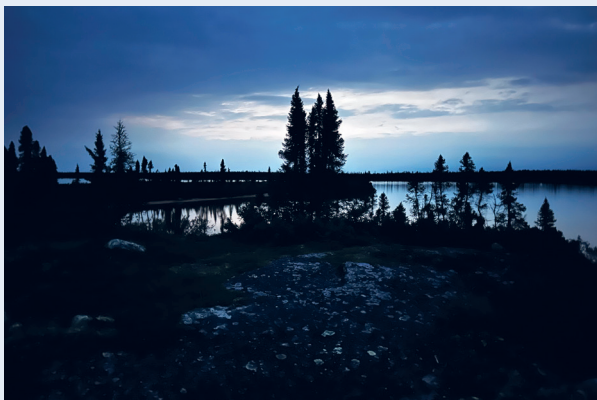

Foto: Harald Sollund.

Avslutning på The Wildcat Cafe! Eldste restaurant åpnet under klondike i 1937. En tur innom der anbefales om man er i Yellowknife. God stemning og historisk sus. Foto: Harald Sollund.